

ΠΤΕΤΩΝΤΑΣ για την Ειρήνη

Ένα βοήθημα για σχεδιασμό μαθήματος βασισμένο στο παραμύθι
της Άννας Πάπαμάρκου και του Λεωνίδα Ψέλτουρα

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η

“Η Δροσιά και το
κλειδί της καλοσύνης”

Μια προσφορά της Εταιρείας Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων

Λώτινος Ήλιος

Τηλ. 211.411.111.0   www.lotinosilios.gr

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η

Η Δροσιά και το κλειδί της καλοσύνης

Περίληψη

Η Δροσιά, κατευθύνθηκε προς την Ανατολή, για να βρει «τον πιο δυνατό». Έτρεξε πολύ, περπάτησε χιλιόμετρα, ώσπου κάποια στιγμή ο καιρός χάλασε. Τα σύννεφα έκρυψαν τον ήλιο και ο αέρας άρχισε να φυσάει μανιασμένα. Ένιωσε το κρύο να τη διαπερνά. Όσο περνούσε η ώρα, ο αέρας φυσούσε όλο και πιο δυνατά, σαν να προσπαθούσε να της αρπάξει το κόκκινο κασκόλ. Κάποια στιγμή φύσηξε τόσο βίαια, που η Δροσιά κινδύνευσε να πετάξει. Φύσαγε, φύσαγε ο Βοριάς και η Δροσιά κρατιόταν, τυλιγόταν, αγωνιζόταν, ώσπου ξαφνικά ο αέρας κόπασε, τα σύννεφα παραμέρισαν απότομα και ο ήλιος ξεπρόβαλε δυνατός και ζεστός. Τόσο ζεστός που η Δροσιά έσκασε.

Σε μια στιγμή, της φάνηκε πως ο Ήλιος απέκτησε πρόσωπο και πως της χαμογελούσε. «Ε, εσύ! Κατάλαβες γιατί είμαι πιο δυνατός από το Βοριά;», τη ρώτησε.

Η Δροσιά παραξενεύτηκε λίγο, αλλά παίρνοντας θάρρος είπε: «Ναι Ήλιε μου, γιατί εσύ προσπαθείς με το καλό, ενώ ο Βοριάς με το άγριο. Είστε ένας μύθος του Αισώπου».

«Ναι, θυμάσαι; Ήταν από τις τελευταίες μας αναμετρήσεις», είπε ο Ήλιος γελώντας. «Κάτι τον πιάνει το Βοριά κάθε χίλια χρόνια, και με καλεί σε αγώνα».

Ο Βοριάς, όμως, δε γελούσε καθόλου. Μερικές σταγόνες βροχής έτρεχαν από τα συννεφιασμένα μάτια του. Έκλαιγε και ξεφυσούσε ώσπου στο τέλος ηρέμησε και είπε: «Λοιπόν, το αποφάσισα, αυτή ήταν η τελευταία μας αναμέτρηση, Ήλιε. Κέρδισες! Εσύ είσαι ο πιο δυνατός. Το κλειδί είναι δικό σου.»

Μόλις είδε το τεράστιο χρυσό κλειδί η Δροσιά ενθουσιάστηκε

«Είναι το κλειδί από τη φυλακή της Ειρήνης;», ρώτησε ανυπόμονα.

«Ναι. Μου το έδωσε η Διχόνοια να το φυλάω, γιατί είμαι, λέει, ο πιο δυνατός. Τελικά, όμως, δεν είμαι!», είπε ο Βοριάς και το πέταξε στον Ήλιο. Ο Ήλιος, που όλα τα γνωρίζει από κει ψηλά, ήξερε το ήθελε η Δροσιά, γι' αυτό το άφησε να πέσει κι έτσι έφτασε στα χέρια της.

«Μπορώ να το πάρω; Με αυτό το κλειδί θα πάω στο Βορρά να ελευθερώσω την Ειρήνη.»

«Είναι δικό σου. Καλή επιτυχία!», της είπε με καλοσύνη ο Ήλιος.

Ο Βοριάς ξερόβηξε σαν να είχε κάτι πολύ σημαντικό να πει.

«Ο Βορράς είναι μακριά. Αν θέλεις μπορώ να σε πάω πετώντας, για να βρεις την Ειρήνη.»

Έτσι, πάνω σε ένα σύννεφο, η Δροσιά απογειώθηκε και ταξίδεψε για το Βορρά ενώ ο Ήλιος φρόντιζε να τη φωτίζει και να την κρατάει ζεστή.

Προτάσεις για συζήτηση

Βασική Αξία:
ΚΑΛΟΣΥΝΗ
ΕΥΓΕΝΕΙΑ

- Στο μύθο του Ήλιου και του Βοριά ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά του Ήλιου (καλοσύνη, ευγένεια) και ποια του Βοριά (αγριότητα, θυμός); Ποιος, τελικά, καταφέρνει να κερδίσει και γιατί;
- Θυνηθείτε δικές σας περιπτώσεις (στο σπίτι με τους γονείς, στο σχολείο με τους δασκάλους ή με τους φίλους σας), πότε κερδίζετε αυτό που θέλετε: όταν είσαστε θυμωμένοι και μιλάτε άσχημα ή όταν είσαστε ευγενικοί και μιλάτε με καλοσύνη;
- Φέρνουμε αρρωγό στη συζήτησή μας το ινδιάνικο ρητό: “Ψάχνω τη δύναμη, όχι για να γίνω δυνατότερος από τ’ αδέρφια μου, αλλά για να πολεμήσω το μεγαλύτερο εχθρό μου, τον εαυτό μου.”
Μήπως τελικά αυτός είναι και ο πιο δυνατός: αυτός που μπορεί να κατευθύνει τη δύναμή του προς τη βελτίωση του ίδιου του εαυτού, αλλάζοντας άσχημες συνήθειες του χαρακτήρα του;
- Συζητάμε πάνω στα λόγια του Πάουλο Κοέλιο: “Οταν προσπαθούμε να γίνουμε καλύτεροι απ’ ό,τι είμαστε, τότε τα πάντα γύρω μας γίνονται επίσης καλύτερα.”
- Με ποιο τρόπο μπορούμε να κάνουμε καλύτερο τον περίγυρό μας; Βάζοντας λίγες σταγόνες καλοσύνης και ευγένειας στη συμπεριφορά μας (λόγια και πράξεις) απέναντι στους:
  - γονείς (τους ακούμε, βοηθάμε στις εργασίες, τακτοποιούμε το δωμάτιο ...)
  - δασκάλους (μιλάμε με σεβασμό, δεν κάνουμε φασαρία στην τάξη ...)
  - φίλους (συμπαραστεκόμαστε στις δυσκολίες ...)
  - ανθρώπους που έχουν ανάγκη (προσφέρουμε ρούχα, φαγητό ...)
  - ζώα (φροντίζω, περιθάλπω ...)
  - Γη (ανακυκλώνω, δεν σπαταλώ τους πόρους της, δεν πετάω σκουπίδια ...)

Παροιμίες και ρητά

“Δεν υιούρχει μεγαλείο εκεί που δεν υπάρχει απλότητα, καλοσύνη και αλήθεια.”

ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΪ

“Είναι χαρακτηριστικό του μεγαλόψυχου ανθρώπου να είναι έτοιμος να κάνει το καλό στους άλλους.”

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

“Σ' αυτόν τον κόσμο υπάρχει μόνο ένα πράγμα στο οποίο πρέπει να γονατίζουμε μπροστά του, η καλοσύνη.”

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΚΩ

“Το καλύτερο κομμάτι στη ζωή ενός ανθρώπου είναι οι μικρές, ανώνυμες, αλησμόνητες πράξεις καλοσύνης και αγάπης.”

WILLIAM WORDSWORTH

“Δεν είναι ούτε η ευφυΐα ούτε η φήμη που δείχνουν το μεγαλείο της ανθρώπινης ψυχής. Είναι η καλοσύνη.”

JEAN HENRI LACORDAIR

“Αρκεί να συναντήσεις έναν καλό άνθρωπο και σου φαίνεται πιο όμορφη όλη η γη.”

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

“Ένας μόνο λόγος καλοσύνης, θερμαίνει τρεις χειμωνιάτικους μήνες.”

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Η ωραιότερη μουσική της ψυχής
είναι η καλοσύνη

ROMAIN ROLLAN

Το παράδειγμα του Ήλιου

Ο ήλιος λάμπει από ψηλά χαρίζοντας το φως και τη ζεστασιά του σε όλους. Δεν κάνει διακρίσεις σε ζώα, πουλιά, δέντρα, φυτά, ανθρώπους. Σε όλους προσφέρει απλόχερα τις ζωογόνες ακτίνες του.

Ακολούθησε το παράδειγμά του!

Φώτιζε τον κόσμο με το χαμόγελό σου! Ζέσταινε τις καρδιές όλων με την καλοσύνη και την ευγένειά σου.

ΕΙΚΟΝΕΣ ...ΚΑΛΟΣΥΝΗΣ

Πυροσβέστης δίνει νερό στο κοάλα, μετά την καταστροφική πυρκαγιά που έπληξε την Αυστραλία το 2009

Ένας κύριος βγάζει τις παντόφλες του και τις χαρίζει σε μία άστεγη στο Ρίο ντε Τζανέιρο

Κοριτσάκι δίνει λουλούδι σε Αμερικανό στρατιώτη

Δύο άντρες με κίνδυνο τη ζωή τους σώζουν ένα κατσικάκι από τη φουρτουνιασμένη θάλασσα

Στο Οχάιο των ΗΠΑ αθλήτρια κουβαλάει συναθλήτριά της, που είχε πέσει κάτω ανήμπορη και την κουβαλάει σχεδόν πάνω της, βοηθώντας την μάλιστα, να τερματίσει πριν από την ίδια.

Αστυνομικός χαρίζει ένα ζευγάρι κάλτσες σε άστεγο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΛΟΣΥΝΗΣ

Ένα μικρό παιδί από το Χιούστον του Τέξας ανακοίνωσε στους γονείς του ότι θέλει να δαπανήσει τα χρήματα του αγοράζοντας λίγο φαγητό για τους άστεγους που ζουν στους δρόμους.

Παρά το γεγονός ότι οι γονείς του ήθελαν αυτοί να πληρώσουν τα χρήματα, ο μικρός επέμεινε κιέτοι τα πλήρωσε όλα με τα δικά του.

Το μικρό αγόρι ξόδεψε σχεδόν 120 δολάρια για να αγοράσει τρόφιμα και μ' αυτά η οικογένεια ετούμασε 50 σακούλες με σάντουιτς και άλλα εδέσματα και μικρογεύματα.

Στη συνέχεια τα φόρτωσαν στο αυτοκίνητο...

... και βγήκαν στους δρόμους να τα μοιράσουν στους άστεγους, χαρίζοντάς τους λίγες στιγμές χαράς ... από μια μικρή σε ηλικία, αλλά μεγάλη σε καλοσύνη καρδιά!

ΓΙΑΤΡΟΣ-ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΛΟΣΥΝΗΣ

Ο γιατρός των φτωχών: Ντύνεται άστεγος για να βοηθάει όσους είναι στο δρόμο.

Από το 1992, ο Δρ Jim Withers περιδιαβαίνει τους δρόμους του Πίτσμπουργκ της Πενσυλβάνια στις ΗΠΑ, με σακίδια ιατρικής στην πλάτη, για την περίθαλψη των αστέγων και εξαρτημένων ατόμων. Πρόκειται για τη λεγόμενη "Ιατρική του Δρόμου".

Για χρόνια, κυκλοφορούσε τις νύχτες σαν άστεγος, για να γνωρίσει αυτούς τους ανθρώπους, να γίνει φίλος τους και να τους παρέχει ιατρική φροντίδα. Για να μπορέσει να τους προσεγγίσει πιο εύκολα, ντυνόταν μάλιστα σαν αυτούς. "Επρεπε να γίνω ένας από αυτούς για να με δεχθούν", λέει ο γιατρός.

Άρχισε να τους εξετάζει και διαπίστωσε πως αυτοί οι άνθρωποι υπέφεραν από ανοιχτές πληγές και μολύνσεις, έλκος, κάποιοι είχαν καρκίνο και ασθένειες τις οποίες δεν είχαν αντιμετωπίσει ποτέ μέχρι τότε στη ζωή τους.

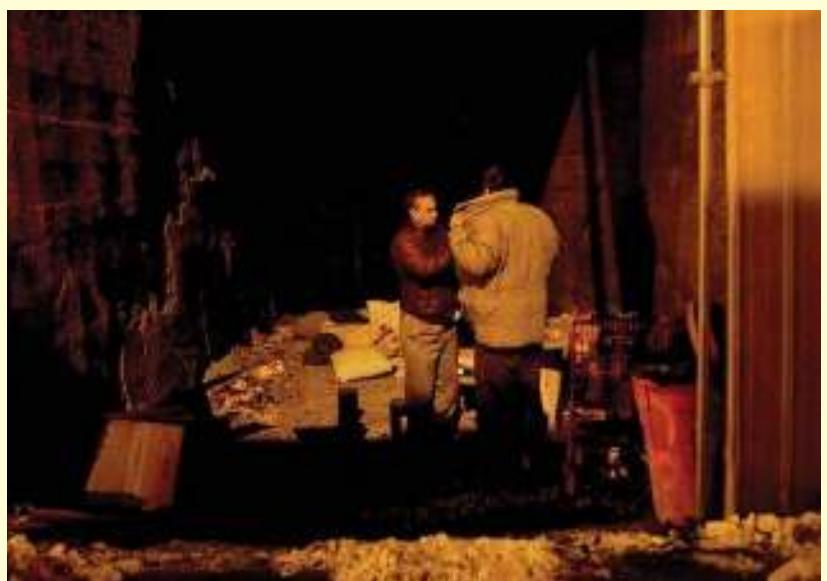
Η πρωτοβουλία δράσης του Withers, εξελίσσεται τώρα σε εθνικό δίκτυο προσφοράς, αφού φοιτητές ιατρικής και εθελοντές βγαίνουν στους δρόμους πέντε νύχτες την εβδομάδα βοηθώντας αστέγους.

Με τον τρόπο αυτό κάθε χρόνο περιθάλπονται πάνω από 1.200 άνθρωποι. Μιλάμε για πάνω από 26.500 άτομα συνολικά.

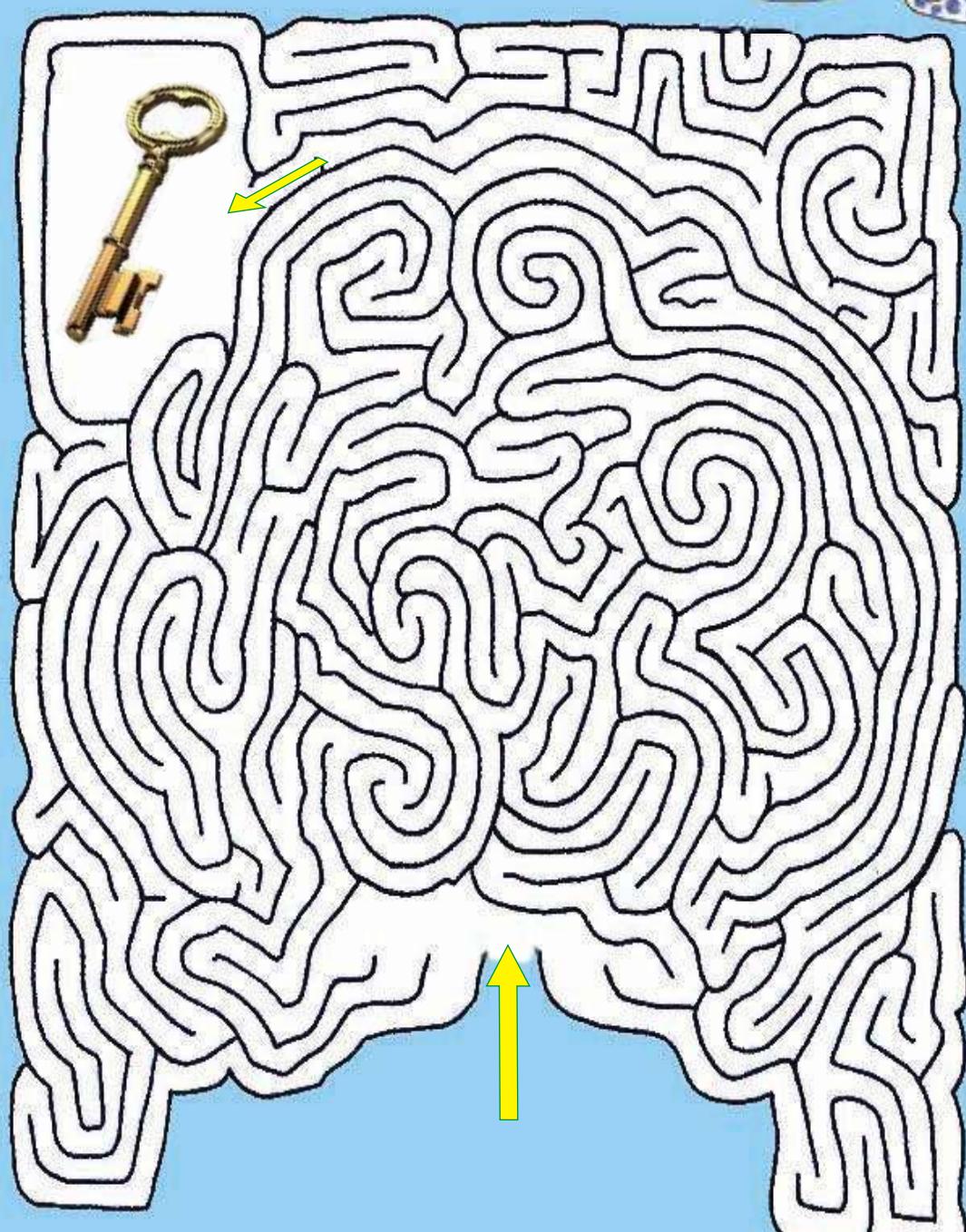
Η νυχτερινή υπηρεσία του 53χρονου Withers εξελίχθηκε σε ένα μη κερδοσκοπικό πρόγραμμα ιατρικής δρόμου στις ΗΠΑ και αποτελεί μέρος του Εθνικού Προγράμματος Υγείας.

Πολλές χώρες ακολούθησαν το παράδειγμά του και έχουν εφαρμόσει δράσεις σαν κι αυτή.

"Μια κοινωνία που σέβεται τον εαυτό της είναι εκείνη που εξετάζει κάθε μέλος της σαν ισότιμο μέλος και ενδιαφέρεται για τις ζωές όλων με τον ίδιο τρόπο", καταλήγει ο Withers.

Βοήθησε τη Δροσιά να βρει το
κλειδί της φυλακής της Ειρήνης

Οι δύο εικόνες έχουν 5 διαφορές.
Μπορείς να τις βρεις;

Τοποθέτησε τις λέξεις στα τετράγωνα που ταιριάζουν

ΕΥΤΥΧΙΑ

ΦΙΛΙΑ

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ

ΑΡΕΤΗ

ΟΜΟΡΦΙΑ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΙΡΗΝΗ

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σκοπός του παιχνιδιού είναι να καταλάβουν βιωματικά τα παιδιά ότι βοηθώντας τους άλλους, βοηθάω και τον εαυτό μου, κάνοντας καλό στους άλλους, κάνω και στον εαυτό μου. Θυμόμαστε την παροιμία “Κάνε καλό και θα βρεις καλό”

ΜΟΥΣΙΚΟ-
ΚΙΝΗΤΙΚΗ

«Τα μπαλόνια»

Πάνω σε φουσκωμένα μπαλόνια του ίδιου χρώματος γράφουμε ή κολλάμε ετικέτες με το όνομά τους με μικρά αλλά ευδιάκριτα γράμματα . Φροντίζουμε να υπάρχει ομοιομορφία στο αποτέλεσμα ώστε να μην μπορεί κάποιο παιδί να διακρίνει ποιο είναι το μπαλόνι του παρά μόνο αν διαβάσει το όνομά του.

Κρατώντας το κάθε παιδί το μπαλόνι με το όνομά του ξεκινάμε το παιχνίδι. Βάζοντας μια χορευτική μελωδία, χορεύουμε και πετάμε τα μπαλόνια ο ένας στον άλλον με σκοπό να τα μπερδέψουμε.

Α) Ξαφνικά σταματάμε τη μουσική. Και δίνουμε την εντολή: “Μέχρι το δέκα πρέπει ο καθένας σας να βρει το μπαλόνι με το όνομά του.”

Συνήθως, τα περισσότερα παιδιά δεν καταφέρνουν να βρουν το μπαλόνι τους.

Ξεκινάει και πάλι η μουσική και αρχίζουμε πάλι να χορεύουμε και να πετάμε τα μπαλόνια ο ένας στον άλλον με σκοπό να τα μπερδέψουμε.

Β) Ξαφνικά σταματάμε τη μουσική. Και δίνουμε την εντολή: “Μετρώ μέχρι το δέκα. Πάρτε τυχαία ένα μπαλόνι και δώστε το στο παιδί που είναι γραμμένο επάνω το όνομά του.”

Συνήθως, στην περίπτωση αυτή, τα περισσότερα παιδιά έχουν το μπαλόνι τους.

Στο παιχνίδι μπορούμε να επαναλάβουμε όσες φορές θέλουμε την Α και Β εντολή, ώστε τα παιδιά να παίξουν, αλλά και να καταλάβουν βιωματικά το βαθύτερο μήνυμα της άσκησης.

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΔΡΑΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ:

«Ο Ήλιος κι ο Βοριάς»

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΕΡΓΟΥ: Αφηγητής, Ήλιος, Βοριάς, Δροσιά

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΡΟΛΟΥΣ:

Οι ήδη υπάρχοντες ρόλοι είναι εξαιρετικοί γιατί μπορούν να εμψυχωθούν από ομάδες παιδιών. Είναι μια ευκαιρία για κινησιολογικά δρώμενα. Για παράδειγμα ο Βοριάς μπορεί να συνοδεύεται από ομάδες παιδιών που εμψυχώνουν τα σύννεφα, τη βροχή, τους αγέρηδες και τους κεραυνούς. Η κάθε ομάδα έχει το δικό της σχήμα και τη δική της ποιότητα κίνησης. Βοηθήστε τα παιδιά να τα ανακαλύψουν μέσα από ερωτήσεις και παροτρύνσεις όπως π.χ. “Πως κινούνται τα σύννεφα που είναι ομιχλώδη, στρογγυλά και ρευστά; Η βροχή, οι αγέρηδες, οι κεραυνοί τι σχήμα έχουν; Τι ρυθμό; Τι κίνηση;”

Μπορούμε επίσης να εμψυχώσουμε και λουλούδια και δέντρα, που αντιδρούν στον Ήλιο και το Βοριά. Θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε υλικά όπως: υφάσματα σε διάφορα χρώματα και μεγέθη, κορδέλες, λωρίδες από χρωματιστά γκοφρέ.

Ο συντονιστής της ομάδας κρατάει το ρόλο του αφηγητή, ώστε να εμψυχώσει και να καθοδηγήσει τα παιδιά, να αποδώσουν το ρόλο τους. Καλό θα ήταν, να συμμετέχει και κινησιολογικά μπαίνοντας εκ περιτροπής σε όλες τις ομάδες κατά τη διάρκεια της δραματοποίησης. Οι προτάσεις του θα πρέπει να είναι ξεκάθαρες ως προς τι ζητάει από τα παιδιά π.χ: “Η Χρύσα κουλουριάστηκε στη γη, για να μην την πάρει ο αέρας. Ο Βοριάς με τους αγέρηδες την κύκλωσαν. Φύσαγαν πάνω από το κεφάλι της...”

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: «Ο Ήλιος κι ο Βοριάς» ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΓΙΓΑΝΤΟΚΟΥΚΛΕΣ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ

ΠΑΙΖΩ
ΚΑΙ
ΔΗΜΠΟΥΡΓΩ

ΉΛΙΟΣ: Μεγάλη μάσκα με λωρίδες από γκοφρέ που κρέμονται σε διάφορα μήκη. Ας καλύπτεται αρκετά το σώμα. Ένα ύφασμα μπορεί να βοηθήσει.

ΒΟΡΙΑΣ: Μία χαρτόκουτα θα γίνει το κεφάλι του Βοριά.

Στη μικρή πλευρά της κούτας σχεδιάζουμε, πρόχειρα, το πρόσωπο.

Το στόμα το κάνουμε μεγάλο και το κόβουμε (για να βλέπει μέσα από την τρύπα το παιδί).

Κολλάμε λευκό χαρτί ταχυδρομείου και ζωγραφίσουμε το θυμωμένο πρόσωπο του φωνακλά Βοριά.

Στην υπόλοιπη κούτα, συρράπτουμε και κολλάμε μπλε κι άσπρο χαρτί ταχυδρομείου δίνοντας το σχήμα του σύννεφου.

Στις άκρες κάτω κολλάμε λωρίδες σαν βροχή.

